

Hodnocení prevence rizikového chování ve školním roce 24/25

Úvod

Škola má vypracovaný minimální preventivní program. Prevence sociálně patologických jevů je součástí vzdělávacích plánů. Nedílnou součástí prevence jsou třídnické hodiny, otevřená komunikace třídních učitelů s žáky a rodiči, komunikace třídních učitelů s metodikem prevence, spolupráce s PPP pro Prahu 6, setkávání s ostatními metodiky prevence nejen škol Prahy 6.

Probíhá pravidelné měsíční setkání poradenského pracoviště s vedením školy k informování o stavu jednotlivých tříd a výskytu rizikového chování. Školní metodička prevence úzce spolupracuje se školní psychologkou, pravidelná schůzky se uskutečňují jednou týdně.

V rámci systému školních preventivních aktivit má škola také soubor krizových plánů pro hlavní typy rizikového chování a strategii prevence proti šikaně. Tato strategie je pravidelně rozvíjena třídnickými hodinami, informováním všech pedagogů o postupech v detekci a šetření šikany, zvýšeným monitoringem pohody žáků, kteří mají oslabené postavení ve třídách a v neposlední řadě také selektivními preventivními vstupy externích odborníků do tříd s narušenými vztahy a následnou konzultací těchto odborníků s třídními učiteli a s metodičkou prevence.

Výjezdy a akce s preventivní nadstavbou

I tento rok se konaly společné výjezdy na školu v přírodě, a to všech tříd prvního stupně. Všechny třídy druhého stupně byly na jednotlivých třídních výletech.

Druhý stupeň se v květnu vypravil na jazykový pobyt v Anglii, v nádherném prostředí hrabství East Sussex v Hastings. Na tento jazykový pobyt dostala škola velmi dobrou zpětnou vazbu od dětí i od zákonných zástupců. Jazykové pobyty a zahraniční poznávací zájezdy druhého stupně považujeme za přínosné nejen z hlediska výuky jazyka a reálií, ale i z hlediska vytváření a prohlubování přátelských vztahů mezi dětmi druhého stupně.

6.A měla v září třídní adaptační kurz s komplexně připraveným a propracovaným programem pod vedením poradenského pracoviště. Tento adaptační kurz se konal v krásném prostředí RS ve Svoru v Lužických horách. Na preventivní aktivity adaptačního kurzu pravidelně navazujeme v práci se šestou třídou po celý rok.

Festivalu Jeden svět na školách v tomto školním roce navštívily všechny třídy prvního i druhého stupně naší školy. Po každé projekci a následovala beseda o tématech zaměřených na vztahy mezi lidmi a další aktuální společenská témata spojená s válkou, kyberprostorem, tolerancí apod.

Představení vybraných externích organizací

Škola v tomto roce spolupracovala s certifikovanými organizacemi Jules a Jim a Proxima Sociale. Lektori těchto organizací u nás vedli interaktivní programy zaměřené na primární látkovou prevenci a selektivní prevenci na podporu vztahů a spolupráce ve třídním kolektivu. Dále jsme intenzivně spolupracovali s organizacemi Divadelta a Linkin Sphere, tyto organizace mají kladné vyjádření Pražského centra primární prevence. Představení Divadelta používají metodu interaktivního preventivního divadla Forum, zaměřují se na rizikové chování a možnosti změny vzorců chování tohoto typu, za přímé účasti dětí, jejich nápadů a podnětů. Organizaci Linkin Sphere jsme v tomto školním roce pozvali poprvé a velice se osvědčil jejich způsob práce s dětmi, kde využívají tzv. „peer efektu“, kdy jen o málo starší studenti řídí program a interaktivně osvětlují žákům problematiku kyberprostoru. Díky tomu, že lektori pod vedením zkušené ředitelky této organizace jsou schopni mluvit s dětmi jejich jazykem a znají aktuální terminologii týkající se kyberprostoru, je jejich výuka pro žáky velice efektivní a autentická. Dostali jsme i od dětí i od rodičů velice příznivou zpětnou vazbu na proběhlé preventivní programy.

Třídnické hodiny a divadelní výchova

V tomto roce byly na podnět třídních učitelů do pravidelného rozvrhu zakomponovány třídnické hodiny. Konají se každé pondělí, první vyučovací hodinu – je to tedy společný start třídního kolektivu do nového vzdělávacího týdne. Získali jsme díky tomu další velice silnou platformu vzdělávání dětí v preventivních tématech. Byl vytvořen manuál třídnických hodin pro všechny třídní učitele a také tematický plán, kde byly vytyčeny čtyři hlavní preventivní okruhy prevence:

- Poznáváme se (vzájemné aktivní seznámení se je jedním z pilířů prevence proti ubližování a šikaně)
- Komunikace (zaměření nejen na druhy komunikace s vyzdvížením asertivní komunikace, ale také prevence proti osamění ve třídním kolektivu)
- Spolupráce (aktivity třídnických hodin pomáhají vytvářet spolupracující prostředí i mezi spolužáky, kteří by si v běžné situaci k sobě nenašli cestu)
- Sebeřízení (kompetence k učení, soustředění, management času, řešení problémů)

Poradenské pracoviště školy vytvořilo několik programů na sérii třídnických hodin zaměřených na specifický jev, který třídní učitelé vyzorovali (např. Osamění, Správná komunikace nebo Zásady správného chování v kyberprostoru).

Setkání poradenského pracoviště školy se třídními učiteli prvního i druhého stupně se konala pravidelně, za účelem intervizního sdílení problémů úspěchů a metodiky užitečných aktivit.

Třídnické hodiny jsou velmi přínosné a zaslouží si naši pozornost, zaměření a energii také proto, že mohou výrazně podpořit vzdělávání dětí v oblasti prevence v době, kdy cena preventivních programů postupně stoupá a financování preventivních bloků není snadné.

V rámci výuky Divadelní výchovy probíhá na prvním stupni pravidelné vzdělávání na podporu vývoje emoční inteligence, správné komunikace a zdravé asertivity podle metodiky Zippiho a Jablíkovi kamarádi. V této metodice byla většina učitelů prvního stupně již proškolená.

Šetření

V letošním roce školní metodička prevence provedla šetření dvou případů nežádoucího chování v kyberprostoru. Jednalo se o šíření nevhodného obsahu na sociálních sítích. Po dokončení šetření obou případů škola postupovala podle metodického pokynu MŠMT.

Dále pracovali pedagogové spolu s poradenským pracovištěm školy na zlepšení chování, vzájemných vztahů a podporu vzájemného respektu mezi žáky druhé a deváté třídy.

Preventivní programy

Celkem ve třídách proběhlo 38 preventivních programů v oblasti látkové prevence, bezpečnosti a odpovědného užívání kyberprostoru, podpory spolupráce a dobrých vztahů v kolektivu, prevence poruch příjmu potravy, prevence nebezpečného sexuálního chování, podpory rozvoje emoční inteligence a prevence šikany. Některé programy byly realizovány školní psycholožkou, metodičkou prevence a byly i více blokové. Další programy byly zajištěny zmíněnými organizacemi a byly vybrány školní metodičkou prevence podle kritérií účinného preventivního programu. Hodnocení jednotlivých vstupů proběhlo podrobným rozhovorem s přítomnými dohlízejícími pedagogy a pomocí zpětné vazby od žáků. Pedagogičtí pracovníci i žáci byli s programy (kromě dvou vstupů) spokojeni a doporučují je i na příští rok. Externím organizacím byla předána zpětná vazba.

Preventivní programy a činnosti v jednotlivých třídách:

třída	události
1.A	Divadelta „Alenka v nesnázích“ – počátky emoční inteligence a její rozvíjení Spolu s odvahou – Spolupráce
2.A	Jules a Jim – Budujeme naši třídu
2.B	Jules a Jim – Budujeme naši třídu Práce se třídou – školní psycholožka: Komunikace
3.A	Nekuřátka – Jules a Jim (prevence kouření)

	Práce se třídou – školní metodička prevence: Komunikace Jules a Jim – Budujeme naši třídu Divadelta - „Připojená“ (bezpečné chování v kyberprostoru)
4.A	Jules a Jim – Budujeme naši třídu Jules a Jim – Kyberprostor Práce se třídou – školní psycholožka: Komunikace
5.A	Práce se třídou – školní psycholožka (podpora dobrých vztahů ve třídě a spolupráce) Divadelta „Trest“ – prevence agresivity a šikany Jules a Jim – Kyberprostor
6.A	Adaptační kurz (3 dny) Práce se třídou pod vedením školní psycholožky (Fyzické a psychické změny v dospívání) Linkin Sphere – Kyberšikana PPP Praha 6 - Selektivní prevence (podpora dobré komunikace a dobrých vztahů ve třídě)
7.A	Linkin Sphere – Kyberšikana Linkin Sphere – Internetoví predátoři Práce se třídou – školní metodička prevence: správné chování v kyberprostoru Práce se třídou – školní metodička prevence a školní psycholožka: Osamění
8.A	Práce se třídou – školní psycholožka: podpora dobrých vztahů ve třídě Práce se třídou – školní metodička prevence: podpora dobrých vztahů mezi děvčaty Divadelta „Vadí, nevádí“ – prevence užívání alkoholu, jak říci „ne“, jak odolat manipulaci Linkin Sphere – Internetové podvody Linkin Sphere – Digitální wellbeing

	Práce se třídou – školní metodička prevence a třídní učitelka: podpora dobrých vztahů ve třídě
8.B	Práce se třídou – školní metodička prevence: správné chování v kyberprostoru Proxima Sociale: selektivní prevence na podporu dobrých vztahů ve třídě Divadelta „Vadí, nevádí“ – prevence užívání alkoholu, jak říci „ne“, jak odolat manipulaci Linkin Sphere – Internetové podvody Práce se třídou – školní metodička prevence a třídní učitelka: podpora dobrých vztahů ve třídě
9.A	Když dospívám – MUDr. Růžena Hajnová (láska a intimita v dospívání) Jules a Jim – Nepijeme s rozumem (prevence užívání alkoholu) Jules a Jim – Típní to (prevence užívání nikotinových výrobků) Linkin Sphere – online seznamování

Vzdělávání pedagogů a rodičů

V tomto roce proběhlo následující vzdělávání učitelů v oblasti prevence:

- představení krizového plánu na šikanu
- krizového plánu v případě útoku agresivního žáka
- přednáška vrchního komisaře Jana Poláka o aktivním střelci, prevenci a detekování rizikových jedinců
- přednáška Komunikace s rodiči pod vedením Jana Schwarce.

Všechny jmenované vzdělávací bloky absolvoval celý pedagogický sbor.

Rodiče jsou nadále informováni formou okénka „Prevence a pomoc“ na stránkách školy. V květnu se konala bohatě navštívená přednáška profesora Jana Martina Stránského s názvem: Vliv digitálních technologií na mozek a vývoj dětí. V březnu vedení školy a poradenské pracoviště uskutečnilo posezení s rodiči a popovídání na téma Odolnost dětí.

Škola dále spolupracuje s místní policií na výuce dopravní bezpečnosti na dopravním hřišti v Lysolajích. Této výuky se účastnily třídy prvního stupně.

Také úzce spolupracujeme se složkami IZS, speciálními pedagogy, psychology, sociálními odbory, úřadem práce a dalšími subjekty.

Závěr

Preventivní program byl v tomto roce uskutečněn s drobnými změnami, způsobenými aktuální potřebou třídních učitelů a jejich tříd a finančními prostředky školy.

Poradenské pracoviště školy bylo příjemně překvapeno výrazným pozitivním ohlasem některých preventivních bloků, a to jak z řad rodičů a dětí, ale dokonce i prostřednictvím školního parlamentu, kde se žáci oficiálně vyslovili pro konání preventivních bloků v ještě větším rozsahu.

Vedení školy a poradenské pracoviště si nesmírně váží podpory rodičů a MČ Lysolaje v uskutečňování preventivních aktivit, jsme si vědomi toho, že bez této materiální i nemateriální podpory by uskutečnění preventivního programu školy vůbec nebylo možné.